

Metodický list

Uhelné
prázdňiny

Po zhlédnutí tohoto zajímavého
dílu NEZKRESLENÉ VĚDY pojdte
vyřešit další otázky a úkoly.

Kontrolní otázky

1. Který měsíc minulého století byl nejstudenější? Jaká byla v tomto měsíci průměrná teplota?
2. Ve kterém období a na kterém místě byl nejdéle sníh?
3. Co se stalo z hlediska počasí v noci z 31. 12. 1978 na 1. 1. 1979?
4. Které oblasti Evropy postihla arktická vlna?
5. Jak dlouho vánice a mrazy pokračovaly?
6. Byla ČSSR připravená na takové mrazy?
7. Mohli žáci chodit do školy?
8. Tehdejší ÚV KSČ začal 5. ledna 1979 přijímat různá opatření. Jaká?
9. Nízké teploty měly negativní vliv i na hromadnou dopravu. Jakou?
10. Co udělal v té době SSSR a jaké to mělo následky?
11. Jaké byly další následky arktického ledna 1979?

Z důvodu nedostatku uhlí byly pro žáky vyhlášeny v lednu _____ (viz tajenka).

1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Doplňovačka

1. Sever tohoto našeho sousedního státu byl na 14 dní v lednu 1979 paralyzován, zastavil se tam život.
2. Zkratka pro stát s názvem Svaz sovětských socialistických republik.
3. Stát, který v lednu 1979 doporučil svým obyvatelům, aby nevycházeli ze svých domů a bytů.
4. V lednu 1979 byl kvůli mrazům nedostatek uhlí. Říkalo se, že probíhá _____ o uhlí.
5. Sovětský svaz omezil _____ ropy, nastalo tak její zdražování a další energetická krize.
6. ČSSR měla velkou _____ na uhlí, které neuměla ničím nahradit.
7. Zkratka pro Německou demokratickou republiku.
8. Období teplot nižších než nula stupňů Celsia.

1. Který měsíc minulého století byl nejstudenější? Jaká byla v tomto měsíci průměrná teplota?
Nejstudenějším měsícem minulého století byl únor 1929 s průměrnou teplotou $-11\text{ }^{\circ}\text{C}$.
2. Ve kterém období a na kterém místě byl nejdéle sníh?
V Harrachově byl sníh nepřetržitě od 12. 11. 1943 do 28. 8. 1944, tj. celkem 198 dní v kuse.
3. Co se stalo z hlediska počasí v noci z 31. 12. 1978 na 1. 1. 1979?
Přes noc klesla teplota z $+10\text{ }^{\circ}\text{C}$ na až $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$. Na Milešovce zaznamenali pád teplot za 17 hodin o skoro 30 stupňů Celsia.
4. Které oblasti Evropy postihla arktická vlna?
Arktickou vlnou byla postížena většina severní a střední Evropy.
5. Jak dlouho vánice a mrazy pokračovaly?
Vánice a mrazy trvaly celý leden 1979.
6. Byla ČSSR připravená na takové mrazy?
ČSSR nebyla na takové počasí připravena. Zamrzala rypadla v uhelných dolech, zamrzalo uhlí ve vagonech. Nastala nejhorší energetická krize od konce druhé světové války.
7. Mohli žáci chodit do školy?
Žáci celý leden nechodili do školy. Byly uhelné prázdniny. Následně pak byly zrušeny jarní prázdniny.
8. Tehdejší ÚV KSČ začal 5. ledna 1979 přijímat různá opatření. Jaká?
Hlavním úkolem bylo snížit spotřebu energie. Posunul se začátek pracovní doby, omezila se výroba, zavřely se divadla a galerie. Přerušovaly se dodávky elektrické energie. Druhý program ČST se vypnul zcela, první program ČST vysílal pouze večer několik hodin.
9. Nízké teploty měly negativní vliv i na hromadnou dopravu. Jakou?
Nastal kolaps dopravy. Nafta zamrzala, autobusy nemohly jezdit. Železniční koleje praskaly.
10. Co udělal v té době SSSR a jaké to mělo následky?
SSSR omezoval dodávky ropy, přišla tak další energetická krize kvůli zvyšujícím se cenám ropy.
11. Jaké byly další následky arktického ledna 1979?
Nastala destabilizace průmyslu i ekonomiky. Klesla výstavba bytů, protože nebyl stavební materiál. O jednu čtvrtinu klesla produkce rostlinné výroby (obilí), protože ozimy zmrzly. Rostlinná výroba se na původní úroveň vrátila až za 4 roky.

**Kontrolní
otázky**

Řešení

1. Sever tohoto našeho sousedního státu byl na 14 dní v lednu 1979 paralyzován, zastavil se tam život. (*Polsko*)
2. Zkratka pro stát s názvem Svaz sovětských socialistických republik. (*SSSR*)
3. Stát, který v lednu 1979 doporučil svým obyvatelům, aby nevycházeli ze svých domů a bytů. (*Dánsko*)
4. V lednu 1979 byl kvůli mrazům nedostatek uhlí. Říkalo se, že probíhá *zápas* o uhlí.
5. Sovětský svaz omezil *dodávky* ropy, nastalo tak její zdražování a další energetická krize.
6. ČSSR měla velkou *závislost* na uhlí, které neuměla ničím nahradit.
7. Zkratka pro Německou demokratickou republiku. (*NDR*)
8. Období teplot nižších než nula stupňů Celsia. (*Mrazy*)

Z důvodu nedostatku uhlí byly pro žáky vyhlášeny v lednu PRÁZDNINY.

1. P O L S K O
2. S S S R
3. D Á N S K O
4. Z Á P A S
5. D O D Á V K Y
6. Z Á V I S L O S T
7. N D R
8. M R A Z Y

Doplňovačka

Řešení